

№4(54), 2020

Scopus®

Crossref

ISSN 2309-4117
9 772309 411702

Репродуктивна ендокринологія

Reproductive Endocrinology
Scientific and Practical Medical Journal

Науково-практичний медичний журнал

Scopus, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index (Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE), China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), CiteFactor, CiteFactor, Research Bible, JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, General Impact Factor, Eurasian Scientific Journal Index, IndianScience.in, Scientific Indexing Services, International Scientific Indexing (ISI), Open Journal Systems (OJS), eLIBRARY.ru (PIHЦ)

Доступна лабораторна діагностика для вирішення клінічних задач у реальній лікарській практиці

- Система менеджменту якості (TQM)
- Міжнародні стандарти ISO 9001; ISO 15189
- Міжнародні системи оцінки якості EQAS і RIQAS (Великобританія і США)
- Актуальні рішення клінічних задач
- Клінічна верифікація результатів
- Термінове повідомлення про критичні показники
- Індивідуальний професійний консалтинг 0 800 21 96 96, consult@dila.com.ua

- Інноваційні методики, передові технології
- Обладнання від світових лідерів: Siemens, Abbott, bioMerieux, Beckman Coulter
- Моніторинг виробничих процесів з матеріалами Randox, BIO-RAD, Siemens
- Інформаційно-сервісна служба ДІЛА: 0 800 21 78 87

www.dila.ua

Система управління якістю сертифікована відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 № UA225577 від 15.09.2017
Атестат про акредитацію надано до ДСТУ EN ISO 15189:2015 (EN ISO 15189:2012, IDT) № 50001 від 12.07.2019
Акредитаційний сертифікат вищої категорії МСЗУ МЗ № 013558 від 23.02.2017. Ліцензія на медичну практику МСЗУ АД № 071280 від 22.11.2012

0320

www.reproduct-endo.com

www.reproduct-endo.com.ua

Передплатний індекс - 60110

Видається за підтримки:

НАМН України
Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук. У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Всі статті, що надійшли до редакції, проходять багатоступінчате рецензування, зауваження рецензентів направляються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ KB 24466-14406ПР від 24.02.2020 р

Рекомендовано вченою радою
ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України».
Протокол №5 від 01.06.2020 р.

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

д. мед. н., професор, академік НАМН України, президент Асоціації акушерів-гінекологів України

АНТИПКІН Юрій Геннадійович

д. мед. н., професор, академік НАМН України, директор ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВДОВИЧЕНКО Юрій Петрович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології, перший проректор НМАПО ім. П.Л. Шупика

ВЕНЦКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедрою акушерства та гінекології № 1 Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедрою акушерства, гінекології та репродуктології НМАПО ім. П.Л. Шупика

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

д. мед. н., професор, член-кор. НАН України, академік НАМН України, віце-президент НАМН України, директор Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України

РЕЗНИКОВ Олександр Григорович

д. мед. н., професор, член-кор. НАН України, академік НАМН України, завідувач відділом ендокринології репродукції та адаптації Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, заступник директора з наукової роботи, завідувачка відділенням ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

АВРАМЕНКО Тетяна Василівна

д. мед. н., професор, науковий керівник відділення акушерської ендокринології та патології розвитку плода ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

МАРКІН Леонід Борисович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедрою акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького

ПОДОЛЬСЬКИЙ Василь Васильович

д. мед. н., професор, завідувач відділенням проблем здоров'я жінок фертильного віку ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРИ

КОСЕЙ Наталія Василівна

д. мед. н., головний науковий співробітник відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

КАЛУГІНА Людмила Вадимівна

д. мед. н., провідний науковий співробітник відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

ТУТЧЕНКО Тетяна Миколаївна

к. мед. н., старший науковий співробітник відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бенюк В.А.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професор, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професор, Україна

Булавенко О.В.

д. мед. н., професор, Україна

Венцківська І.Б.

д. мед. н., професор, Україна

Вовк І.Б.

д. мед. н., професор, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Гнатко Є.П.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin A.

професор, Італія

Грищенко О.В.

д. мед. н., професор, Україна

de Villiers T.

д. мед. н., професор, ПАР

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професор, Україна

Дубоссарська Ю.А.

д. мед. н., професор, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професор, Україна

Жук С.І.

д. мед. н., професор, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професор, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Кшисек Й.

професор, Польща

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професор, Україна

Поворознюк В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Подзолкова Н.М.

д. мед. н., професор, Російська Федерація

Потапов В.А.

д. мед. н., професор, Україна

Резниченко Г.І.

д. мед. н., професор, Україна

Роговська С.І.

д. мед. н., професор, Російська Федерація

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професор, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професор, Україна

Stevenson J.

д. мед. н., професор, Велика Британія

Юзько А.М.

д. мед. н., професор, Україна

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHЦ)

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з приміткою **П** публікуються на правах реклами. Примітка **В** використовується для публікації рекламного характеру, що вміщує інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, в т. ч. лікарські засоби, що не внесені в перелік заборонених до рекламування. Публікації з приміткою **І** вміщують інформацію про лікарські засоби й призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної у цьому виданні або представленій для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, у першу чергу, визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише з дозволу ТОВ «Триліст». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

Засновники

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»
ТОВ «Триліст»

Головний редактор

Татарчук Т.Ф.

Видавець

ТОВ «Триліст»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директор

Ракоїд Г.Б.

Відділ реклами

тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
trilist_rek@ukr.net

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:

rescorpus@ukr.net

Адреса редакції

01030, Україна, Київ,
вул. Б. Хмельницького, 42
ТОВ «Триліст»
тел.: +38 (067) 917-74-51
e-mail: trilist_mag@ukr.net

Верстка та макетування

Ф0-П Замогильна О.О.

Підписано до друку

30 вересня 2020 р.
Замовлення № 136

Наклад

7 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Надруковано в типографії

ТОВ «САЮР ГРУП»

03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 8

ЗМІСТ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ КОНСИЛІУМ

Цукровий діабет і COVID-19: актуальні питання патогенезу, клініки та терапії

Огляд літератури

В.І. Цимбалюк, М.Д. Тронько, Ю.Г. Антипкін, В.В. Попова 8

ПУХЛИНИ ТА ПЕРЕДПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ

Фотодинамическая терапия в лечении пациенток с предопухольевыми заболеваниями вульвы

Первый опыт применения метода в Украине

В.В. Дунаевская, Т.Ф. Татарчук, Н.Ф. Захаренко и др. 22

Особливості гормонального гомеостазу в жінок репродуктивного віку з лейоміомою матки в динаміці лікування

А.Г. Корнацька, О.В. Трохимович, М.А. Флаксемберг 27

МЕНЕДЖМЕНТ КЛІМАКТЕРІЇ

Concept of complications of reproductive aging in women for anti-aging therapy

Literature review

Z.M. Dubossarska, Y.O. Dubossarska, L.P. Grek, V.V. Radchenko 32

Імуногістохімічні особливості доброякісної гіперплазії ендометрія в жінок у пременопаузі

Н.М. Рожковська, І.С. Ломакіна 39

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

За кілька кроків до ..., або як уберегти вагітну від залізодефіциту й анемії

Огляд літератури

І.А. Жабченко 46

Особливості комплексної терапії бактеріального вагінозу у вагітних із порушенням затульної функції шийки матки

Д.Г. Коньков, Н.В. Адамчук, В.В. Кливак 55

Vomiting of first pregnancy trimester: how to estimate?

O.S. Zahorodnia, I.B. Ventskivska, S.S. Leush, A.V. Kazak 63

Компресія нижньоматкового сегмента (КОНИС) – нова методика зупинки кровотечі під час кесаревого розтину на фоні передлежання плаценти

П.В. Лакатош, В.П. Лакатош, В.І. Купчик та ін. 67

Мікронізований прогестерон у комплексній прегравідарній підготовці та веденні вагітності в жінок зі звичним невиношуванням на фоні хронічного ендометриу

С.І. Жук, С.Б. Чечуга, О.А. Ночвіна 72

ГІНЕКОЛОГІЯ

Ускладнений хронічний сальпінгофорит у молодих.

Можливості консервативної терапії

Л.В. Калугіна, Т.І. Юско, Е.Ф. Чайківська та ін. 79

Терапія вульвовагінального кандидозу в жінок репродуктивного віку

Т.Г. Романенко, О.М. Суліменко 86

Синдром полікістозних яєчників: індивідуалізований підхід до лікування

Огляд літератури

Л.А. Жабіцька 89

Профілактика рецидиву генітального пролапсу в жінок похилого віку після хірургічного втручання

Р.А. Сафонов, В.В. Лазуренко, О.Л. Черняк та ін. 95

Зміна акцентів у структурі пренатальних інфекцій, або що таке SCORTCH?

Огляд літератури

Т.М. Тутченко, О.А. Бурка, О.В. Коломієць та ін. 101

Пробиотики в акушерстві и гинекологии

Обзор литературы

Л.М. Самчинская 110

Эндометриоз: время сделать больше

Краткий обзор исследования «ОРХИДЕЯ»

Систематический анализ состава и механизмов молекулярного воздействия стандартизированных экстрактов *Vitex agnus-castus*

Обзор литературы

И.Ю. Торшин, О.А. Громова, О.А. Лиманова 123

ДОСТОВІРНА ДІАГНОСТИКА ХРОМОСОМНИХ АНОМАЛІЙ ВІД ДІЛА!

- Точність, якість та достовірність результатів
- Швидкість виконання досліджень
- Висока кваліфікація цитогенетиків

Гаряча лінія для лікарів: www.dila.ua

☎ 0 800 219 696

📘 dila.ua

Система управління якістю сертифікована відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 № UA228577 від 15.09.2017. Аттестат про акредитацію відповідно до ДСТУ EN ISO 15189:2015 (EN ISO 15189: 2012, IDT) № 30001 від 12.07.2019. Акредитаційний сертифікат вищої категорії МОЗУ МЗ № 014792 від 27.03.2020. Ліцензія на медичну практику МОЗУ АД № 071280 від 22.11.2012

CONTENTS

INTERDISCIPLINARY CONSILIUM

Diabetes mellitus and COVID-19: current issues of pathogenesis, clinic and therapy

Literature review

V.I. Tsybaliuk, M.D. Tronko, Y.G. Antypkin, V.V. Popova 8

TUMORS AND PRECANCEROUS PATHOLOGY

Photodynamic therapy in the treatment of patients with vulvar premalignant diseases

First experience of its use in Ukraine

V.V. Dunaevskaya, T.F. Tatarchuk, N.F. Zakharenko et al. 22

Features of hormonal homeostasis in women with uterine leiomyoma in the dynamics of treatment

A.G. Kornatska, O.V. Trokhymovych, M.A. Flakseberg 27

MANAGEMENT OF MENOPAUSE

Concept of complications of reproductive aging in women for anti-aging therapy

Literature review

Z.M. Dubossarska, Y.O. Dubossarska, L.P. Grek, V.V. Radchenko 32

Immunohistochemical features of benign endometrial hyperplasia in premenopausal women

N.M. Rozhkovska, I.S. Lomakina 42

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

A few steps before ..., or how to protect a pregnant woman from iron deficiency and anemia

Literature review

I.A. Zhabchenko 46

The features of complex therapy of bacterial vaginosis in pregnant women with cervical incompetence

D.G. Konkov, N.V. Adamchuk, V.V. Klivak 55

Vomiting of first pregnancy trimester: how to estimate?

O.S. Zahorodnia, I.B. Ventskivska, S.S. Leush, A.V. Kazak 63

Compression of the lower uterine segment (COLUS) is an effective method of bleeding cessation during caesarean section on the background of placenta previa

P.V. Lakatosh, V.P. Lakatosh, V.I. Kupchik et al. 67

Micronized progesterone in complex pregravid preparation and pregnancy management in women with recurrent pregnancy loss on the background of chronic endometritis

S.I. Zhuk, S.B. Chechuga, O.A. Nochvina 72

GYNECOLOGY

Complicated chronic salpingo-oophoritis in young women.

Possibilities of conservative therapy

L.V. Kalugina, T.I. Yusko, E.F. Chaikivska et al. 79

Vulvovaginal candidiasis therapy in reproductive age women

T.G. Romanenko, O.M. Sulimenko 86

Polycystic ovary syndrome: individualized approach to treatment

Literature review

L.A. Zhabitska 89

Prevention of genital prolapse recurrence in elderly women after surgery

R.A. Safonov, V.V. Lazurenko, O.L. Chernyak et al. 95

Change of emphasis in the structure of prenatal infections, or what is SCORTCH?

Literature review

T.M. Tutchenko, O.A. Burka, O.V. Kolomiets et al. 101

Probiotics in obstetrics and gynecology

Literature review

L.M. Samchynska 110

Endometriosis: time to do more

Brief overview of the ORCHID study 118

Systematic analysis of composition and molecular mechanisms of action of the *Vitex agnus-castus* standardized extracts

Literature review

I.Y. Torshin, O.A. Gromova, O.A. Limanova 123

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ АДАПТОГЕН ЗІ СНОДІЙНИМ ЕФЕКТОМ

- ✦ Нормалізує зміну сну і неспання
- ✦ Нормалізує циркадні ритми
- ✦ Підвищує розумову і фізичну працездатність
- ✦ Зменшує прояви стресових реакцій
- ✦ Чинить на організм імуномодулюючу дію

Скорочена інструкція з медичного використання:

Діюча речовина: melatonin; 1 таблетка містить мелатоніну 3 мг.
Фармакотерапевтична група. Снодійні та седативні препарати. Агоністи рецептора мелатоніну. **Показання.** Для профілактики та лікування розладів циркадного ритму «сон-неспання» при зміні часових поясів, що проявляється підвищеною стомлюваністю; порушення сну, включаючи хронічне безсоння функціонального походження; безсоння у людей літнього віку (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та гіперхолестеринемії); для підвищення розумової та фізичної працездатності, а також поліпшення стресових реакцій та депресивних станів, що мають сезонний характер. Підвищений артеріальний тиск та гіпертонічна хвороба (II стадія) у хворих літнього віку (у складі комплексної терапії). **Протипоказання.** Підвищена чутливість до компонентів препарату. Аутоімунні захворювання, лімфогранулематоз, лейкоз, лімфома, мієлома, епілепсія, цукровий діабет. Одночасне застосування інгібіторів моноаміноксидаз, кортикостероїдів, циклоспорину. **Спосіб застосування та дози.** Для лікування Віта-мелатонін® призначають внутрішньо дорослим від 3 мг до 6 мг (1-2 таблетки) на добу. Таблетки слід приймати за 30 хв до сну щодня, бажано в один і той же час. Курс лікування триває до відновлення фізіологічного ритму «сон-неспання», але не більше 1 місяця. У разі застосування з профілактичною метою дозу препарату та тривалість його застосування визначає лікар залежно від індивідуальних особливостей пацієнта та перебігу захворювання. Зазвичай приймають по 1-2 таблетки на добу за 30 хв до сну, бажано в один і той же час, протягом 2 місяців з тижневою перервою між курсами (курс застосування – 1 місяць). Для лікування хронічних порушень сну (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та/або гіперхолестеринемії) у пацієнтів літнього віку препарат призначають у мінімальній ефективній дозі 1,5 мг (1/2 таблетки) один раз на добу, таблетки приймають за 30 хв до сну. При недостатній ефективності дозу збільшують до 3 мг. Відміну препарату слід проводити поступово, зменшуючи дозу протягом 1-2 тижнів. За такою ж схемою препарат приймають пацієнти літнього віку при підвищеному артеріальному тиску та гіпертонічній хворобі. Препарат можна застосовувати протягом 3-6 місяців з інтервалами по 1 тижню між місячними курсами лікування. **Особливості застосування.** Не застосовувати жінкам, які планують вагітність, у зв'язку з певною контрацептивною дією мелатоніну. При застосуванні Віта-мелатоніну® слід уникати яскравого освітлення. У пацієнтів з цирозом печінки рівень метаболізму мелатоніну знижений, тому застосовувати препарат цим хворим потрібно з обережністю. **Упаковка.** По 10 таблеток у блістері; по 3 блістери в паці. **Категорія відпуску.** За рецептом.

Інструкція з медичного використання препарату Віта-Мелатонін.

Рестраційне посвідчення № UA/7898/01/01 з 21.11.2017
Перед використанням уважно ознайомтесь з інструкцією.
Інформація для медичних і фармацевтичних працівників.

КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якісно без компромісів!